

Andrej Žarnov
Lekár, básnik, exulant

Miesto konania konferencie: Trnava

Dátum: 1. október 2020

Organizátori: Ústav pamäti národa; Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Bratislave; Katedra slovenskej literatúry a literárnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave; Trnavský samosprávny kraj; Mesto Trnava; Poľský inštitút v Bratislave; Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Štátny archív v Trnave

Ústav pamäti národa v spolupráci s Veľvyslanectvom Poľskej republiky v Bratislave, Trnavským samosprávnym krajom, Mestom Trnava, Katedrou slovenskej literatúry a literárnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Poľským inštitútom v Bratislave a Ministerstvo vnútra SR – Štátnym archívom v Trnave organizujú interdisciplinárnu vedeckú konferenciu *Andrej Žarnov. Lekár, básnik, exulant*. Jej cieľom je zmapovať a analyzovať kľúčové aspekty literárnej tvorby, vedeckého pôsobenia a spoločenského angažovania sa Andreja Žarnova (vlastným menom František Šubík), významného lekára, osobnosti spoločenského a kultúrneho života na Slovensku i v exile.

V jeho literárnej tvorbe silne rezonovali aktuálne politicko-spoločenské otázky, ako aj udalosti z jeho súkromného života. Ideovo vyhranené a burcujúce verše kontrastovali s krehkou lyrikou, v ktorej citlivo reagoval na tragédie osobného života. Profil jeho osobnosti dopĺňa aj fakt, že v období rokov 1939 – 1945 prijal okrem odborných funkcií i nomináciu do politickej funkcie. Popri umeleckej tvorbe sa zapísal do povedomia aj ako lekár, ktorý sa v roku 1943 ako člen medzinárodnej komisie zúčastnil odkrývania masových hrobov poľských dôstojníkov v Katyni, za ktorých zabitie niesol zodpovednosť Sovietsky zväz. Táto udalosť znamenala jeho ďalší život. Pred príchodom Červenej armády ušiel do Rakúska, v lete 1945 bol násilne repatriovaný do Československa. Bol totiž nepohodným svedkom zločinu komunistickej veľmoci, čo sa podpísalo aj na jeho uväznení i trestnom procese pred retribučným súdom. Pod tlakom ďalších represívnych opatrení sa rozhodol zvoliť útek na Západ, ktorý sa mu podaril v roku 1952.

V exile pôsobil ako lekár, príležitostne sa venoval literárnej činnosti a aktívne účinkoval vo viacerých krajaných spolkoch a exilových organizáciách. Na Slovensku bol až do pádu

komunistického režimu zakázaným autorom. Napriek tomu, že sa ho komunistická cenzúra snažila vymazať zo spoločenského povedomia, zanechal výraznú vedeckú, literárnu i osobnostnú stopu, spečatenú mnohými oceneniami po Novembri 1989.

Zámerom interdisciplinárnej vedeckej konferencie je predstaviť A. Žarnova ako významného básnika, prekladateľa, lekára a vedca, osobnosť slovenského kultúrneho, politického, literárneho a umeleckého života a upriamiť pozornosť na viacero rovín jeho pôsobenia v súvislosti s pestrým, no i strastiplným životom.

Podujatie sa bude venovať nasledovným tematickým okruhom:

- básnická a prekladateľská tvorba A. Žarnova v dobovom politicko-spoločenskom kontexte;
- A. Žarnov ako významná osobnosť lekárskej vedy a priekopník patologickej anatómie na Slovensku;
- účasť A. Žarnova na medzinárodnom vyšetovaní masakry v Katyňskom lese a jej spoločenský ohlas a dôsledky;
- povojnové perzekúcie a emigrácia;
- aktivity A. Žarnova v exile (medicína, literatúra, exilové organizácie).

Výstupom konferencie bude recenzovaná kolektívna monografia. Názov a abstrakt Vášho príspevku (max. 2 400 znakov), ako aj stručný profesijný životopis vrátane aktuálneho pracoviska zasielajte do 31. mája 2020 na emailovú adresu: silvia.haladova@upn.gov.sk alebo poštou na adresu:

Silvia Haladová, PhD.

Ústav pamäti národa

Miletičova 19 P. O. Box 29

820 18 Bratislava 218

Telefón: 02 / 593 003 54